

חזו"א 3 להנדסת חשמל 201.1.9631

סתיו 2019. תרגיל בית מס' 5.
(מרצים: ד. גולקו, י. שטראוס, ד. קרנר)

1. במקרים הבאים הפונקציות לא מוגדרות על $\mathbb{R}^2$ כולו. לאיזה תחום (הגדול ביותר) ניתן להרחיב את הפונקציות כך שיישארו: רציפות/בעלות נגזרות חלקיות/דיפרנציאביליות/בעלות נגזרות חלקיות רציפות?

$$f(x, y) = \frac{xy^2}{x^2+y^2} \quad \text{i} \quad f(x, y) = \frac{\ln|\frac{x}{y}|}{x-y} \quad \text{ii} \quad f(x, y) = x \cdot \sin\left(\frac{y}{\sqrt{|x|}}\right) \quad \text{iii}$$

2. חשבו את מטריצת יעקובי עבור פונקציות הבאות: i. המעבר לקואורדינטות קוטביות ב $\mathbb{R}^2$, והמעבר ההפוך.

$$\text{ii. } \mathbb{R}^3 \times \mathbb{R}^3 \xrightarrow{f} \mathbb{R}^3, f(\vec{v}, \vec{u}) = \vec{v} \times \vec{u} \quad \text{iii. } \mathbb{R}^n \xrightarrow{f_A} \mathbb{R}^m, f_A(\underline{x}) = A \cdot \underline{x}, \text{ כאן } A \in \text{Mat}_{m \times n}(\mathbb{R})$$

$$\text{iv. } \mathbb{R}^2 \xrightarrow{f} \mathbb{R}^2, f = \underbrace{g \circ g \circ \dots \circ g}_{n \text{ times}}, \text{ כאשר } g(x, y) = (x^2 - y^2, 2xy) \text{ והנקודה: } (1, 0).$$

$$\text{v. } \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \xrightarrow{f} \mathbb{R}^n, f(\vec{v}, \vec{u}) = \vec{v} + \vec{u}$$

$$3. \text{ (א) תהי } \mathbb{R}^1 \xrightarrow{f} \mathbb{R}^1 \text{ גזירה. הוכיחו כי פונקציה } z(x, y) = e^y \cdot f(y \cdot e^{\frac{x^2}{2y^2}}) \text{ מקיימת: } (x^2 - y^2) \frac{\partial z}{\partial x} + xy \frac{\partial z}{\partial y} = xyz$$

$$\text{(ב) תהי } \mathbb{R}^n \xrightarrow{f} \mathbb{R}^1 \text{ דיפרנציאבילית והומוגנית מסדר } p \text{ (כלומר מקיימת: } f(t \cdot \underline{x}) = t^p f(\underline{x}) \text{ עבור כל } t \in \mathbb{R}, \underline{x} \in \mathbb{R}^n \text{). הוכיחו: } \sum x_i \cdot \partial_i f = p \cdot f$$

$$\text{(ג) תהי } g(x, y, z) = f(x^2 - 2y^3 + z^4), \text{ כאשר } \mathbb{R}^1 \xrightarrow{f} \mathbb{R}^1 \text{ פונקציה גזירה ברציפות עם נגזרת לא מתאפסת. הוכיחו: } \frac{y^2 z^3 \partial_x g + x z^3 \partial_y g + x y^2 \partial_z g}{f'(x^2 - 2y^3 + z^4)}$$

$$\text{(ד) מצאו את הנגזרת המכוונת של } f(x, y) = \ln(x^2 + y^2) \text{ בנקודה } M = (x_0, y_0) \text{ בכיוון שניצב לקו רמה של } f(x, y), \text{ ועובר דרך הנקודה } (x_0, y_0, f(x_0, y_0))$$

$$\text{(ה) מצאו את כל הנקודות בהן נגזרת מכוונת של פונקציה } f(x) = \sum_{j=1}^n \sin^2(x_j + a_j) \text{ בכיוון } (1, 2, \dots, n) \text{ מקבלת את הערך הקטן ביותר. (כאן } \{a_j\} \text{ קבועים)}$$

$$\text{(ו) תהי } f(x, y, z) = \arcsin\left(\sqrt{\frac{xz}{y^2}}\right) \text{ הוכיחו כי } x \cdot \partial_x f + y \cdot \partial_y f + z \cdot \partial_z f \text{ הנו קבוע ומצאו את הקבוע הזה. מצאו את כוון העלייה התלולה ביותר ואת כוון הירידה התלולה ביותר של } f(x, y, z) \text{ בנקודה } (3, 4, 5)$$

$$\text{(ז) תהי } \mathbb{R}^2 \xrightarrow{f} \mathbb{R} \text{ פונקציה בעלת נגזרות חלקיות רציפות. נתון: } \frac{\partial f}{\partial x}|_{(-3,6)} = -2, \frac{\partial f}{\partial y}|_{(-3,6)} = 1 \text{ נגדיר } g(u, v, w) = f(u^2 - v^2, u^2 v w) \text{ חשבו את המכפלה הפנימית } \langle \text{grad}(g)|_{(1,2,3)}, (1, 1, 1) \rangle$$

$$\text{(ח) חשבו את הנגזרת המכוונת של } f(x, y) = \begin{cases} \frac{y^2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \text{ בנקודה } (0, 0) \text{ בכיוון } \vec{v} \in \mathbb{R}^2 \text{ האם התשובה תואמת להצגה הקוטבית } ? r \cdot \frac{\sin^2(\theta)}{\cos(\theta)}$$

$$4. \text{ (א) טיפת דיו נעה לאורך המשטח } \{z = ax^2 + by^2\} \subset \mathbb{R}^3, a, b > 0 \text{ בכל רגע נעה בכיוון הירידה התלולה ביותר. קבלו את משוואת העקום לאורכו נעה הטיפה.}$$

$$\text{(ב) חלקיק נע לאורך הספירה, } S^{n-1} \subset \mathbb{R}^n \text{ נניח שפונקצית מיקום שלו, } \mathbb{R}^1 \xrightarrow{x(t)} S^{n-1} \text{ הינה דיפרנציאבילית. הוכיחו: בכל רגע המהירות של החלקיק } \left(\frac{dx(t)}{dt}\right) \text{ מאונכת לווקטור } \underline{x}(t)$$